

Toelichting bij Besluit anticiperen op de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen

Algemeen

Met dit besluit anticipeert het dagelijks bestuur op de inwerkingtreding van de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen, die op 1 januari 2022 in werking zal treden. De Verzamelwet zal onder andere voorzien in de grondslag voor het kwijtschelden van openstaande vorderingen van ouders die door de problemen rondom de kinderopvangtoeslagaffaire gedupeerd zijn. De Verzamelwet biedt ook de grondslag om openstaande schulden van de toeslagpartner van een gedupeerde ouder kwijt te schelden. Door te anticiperen op de wetgeving kan al dit jaar met de kwijtschelding worden gestart.

Het dagelijks bestuur dat in dit besluit wordt bedoeld is het dagelijks bestuur van het waterschap. Soms kan bij de vorming van een gemeenschappelijke regeling echter zijn bepaald dat de GR bevoegd is tot het nemen van bepaalde beleidsbesluiten. Het hangt van de inrichting van de GR af of in dit concrete geval het dagelijks bestuur van het waterschap of het bestuur van de GR het besluit dient te nemen.

De Belastingdienst bepaalt wie in de toeslagaffaire als gedupeerde ouder wordt aangemerkt. De Belastingdienst bepaalt ook wie toeslagpartner is. Zowel de gedupeerde ouder als de toeslagpartner van deze ouder komen in aanmerking voor kwijtschelding.

Ouders die gedupeerd zijn door de kinderopvangtoeslagaffaire verdienen een schone lei. In februari van dit jaar hebben de waterschappen bestuurlijk besloten hieraan een bijdrage te zullen leveren door de openstaande schulden die gedupeerde ouders bij hen hebben, kwijt te schelden. De kwijtschelding in het kader van de toeslagaffaire is een bijzondere vorm van kwijtschelding waarop de regels van de reguliere kwijtschelding van artikel 26 van de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 niet van toepassing zijn: bij de kwijtschelding in het kader van de kinderopvangtoeslagaffaire wordt niet op vermogen en inkomen getoetst, de belastingschuldige hoeft niet om de kwijtschelding te verzoeken en het waterschap kan niet bepalen dat van bepaalde belastingen geen kwijtschelding of slechts gedeeltelijk kwijtschelding wordt verleend. Er is daarom een aparte wettelijke grondslag voor deze kwijtschelding nodig. In de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen zal deze aparte grondslag worden gecreëerd. De Verzamelwet is onderdeel van het Belastingplan 2022. Het treedt naar verwachting op 1 januari 2022 in werking.

Om te voorkomen dat de kwijtschelding aan ouders die door de Belastingdienst als gedupeerde ouder worden aangemerkt pas in het nieuwe jaar kan worden verleend, heeft de staatssecretaris van Financien op 31 mei 2021 het besluit uitbreiding Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag genomen¹. Het besluit regelt onder andere dat de belastingschulden van ouders die gedupeerd zijn door problemen rondom de kinderopvangtoeslag en hun toeslagpartner op korte termijn kunnen worden kwijtgescholden. Het besluit bevat de goedkeuring waarmee vooruitlopend op wetgeving alvast uitvoering wordt gegeven aan deze maatregel.

Het besluit van de staatssecretaris is niet op de lokale overheden van toepassing. Om te bereiken dat waterschappen en gemeenten net als de rijksoverheid vooruitlopend op wetgeving alvast kwijtschelding aan de gedupeerde ouder en diens toeslagpartner kunnen verlenen, is een hiertoe strekkend besluit van het

¹ Besluit uitbreiding Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag, Staatscourant 1 juni 2021, nr. 28304

dagelijks bestuur van het waterschap nodig. In navolging van de aanpak van het rijk moet het dagelijks bestuur hierbij goedkeuren dat de ambtenaar belast met de invordering, vooruitlopend op wetgeving:

- de kwijtschelding aan de gedupeerde ouder en diens toeslagpartner verleent; en dat
- het besluit van de ambtenaar belast met de invordering over het verlenen van kwijtschelding van een belastingaanslag (en daarmee samenhangende beschikkingen) een voor bezwaar vatbare beschikking is waarop Hoofdstuk V van de Algemene wet inzake rijksbelastingen van overeenkomstige toepassing is.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Verlenen kwijtschelding

Deze bepaling bevat het db-besluit en de goedkeuringen van het db aan de ambtenaar belast met de invordering. Er wordt verwezen naar vorderingen genoemd in het beoogde artikel 1.2 van de Verzamelwet. Door deze aanpak wordt bereikt dat te allen tijde volledig wordt aangesloten bij de nog te formaliseren Verzamelwet. In artikel 1.2 van de Verzamelwet en de daarbij behorende toelichting worden de volgende vorderingen genoemd:

- het op 31-12-2020 nog openstaande bedrag van een belastingaanslag;
- belastingaanslagen die op of na 1 januari 2021 aan de belastingschuldige bekend zijn gemaakt maar die materieel betrekking hebben op een belastingjaar dat is gelegen vóór 1 januari 2021 (het gaat dus om eventuele belastingaanslagen over oude jaren die nog in 2021 worden opgelegd);
- de kosten die in verband met de belastingaanslag eventueel aan de betrokkene in rekening zijn gebracht (u kunt hierbij denken aan invorderingsrente en de kosten van (dwang)invordering); en
- nog te betalen bestuurlijke boeten. Het gaat hier om de bestuurlijke boeten die met toepassing van Hoofdstuk VIIIA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen door de ambtenaar belast met de heffing aan de belastingschuldige zijn opgelegd. Voor zover wij kunnen nagaan komen bestuurlijke boeten aan natuurlijke personen in het geval van waterschapsbelastingen overigens niet of nauwelijks voor.

Ook de zakelijke schulden van een gedupeerde ouder (denk aan belastingaanslagen ter zake van een eenmanszaak) worden kwijtgescholden.

Wij vragen wij ook uw aandacht voor het volgende.

Het kan gebeuren dat een belastingschuldige in 2021 heeft betaald op een belastingschuld die op 31 december 2020 reeds bestond. U kunt bijvoorbeeld denken aan betalingen die op grond van een betaalregeling of via automatische incasso worden gedaan en die voor een deel in het nieuwe jaar doorlopen. Als deze betalingen zijn gedaan door een belastingschuldige die naderhand door de Belastingdienst als gedupeerde ouder wordt aangemerkt, moeten deze betalingen aan de ouder worden terugbetaald. Het gaat dus alleen om de betalingen die in 2021 zijn gedaan op een oude belastingschuld. Het is dus uitdrukkelijk **niet** de bedoeling dat betalingen die vóór 31-12-2020 zijn gedaan, worden teruggestort.

Het derde lid bevat de goedkeuring aan de ambtenaar belast met de invordering om de kwijtschelding bij voor bezwaar vatbare beschikking te verlenen. Dat de kwijtschelding bij voor bezwaar vatbare beschikking wordt verleend, is anders dan hoe in geval van de reguliere kwijtschelding gaat. Bij de reguliere kwijtschelding kan een belastingschuldige die het niet eens is met de beslissing op zijn kwijtscheldingsverzoek, alleen administratief beroep bij het dagelijks bestuur instellen. Er is dus geen rechterlijke voorziening

aanwezig. In de toeslagaffaire is ervoor gekozen om ouders de gebruikelijke rechtsbescherming te bieden, dat wil zeggen: de mogelijkheid van bezwaar en beroep op de rechter. De waterschappen sluiten hierbij aan.

Uitgangspunt van de Verzamelwet is overigens dat de ambtenaar belast met de invordering de kwijtschelding ambtshalve verleent. Dat wil zeggen dat een gedupeerde ouder (en diens toeslagpartner) niet om de kwijtschelding hoeven te verzoeken. De invorderingsambtenaar verleent de kwijtschelding op eigen initiatief nadat hij/zij van de Belastingdienst het bericht heeft ontvangen dat een ouder als gedupeerd is aangemerkt. Wordt de kwijtschelding niet ambtshalve verleend, dan kan de gedupeerde ouder daar uiteraard wel om verzoeken.

Artikel 2 Inwerkingtreding

In artikel 2 wordt geregeld dat het besluit van het dagelijks bestuur de dag na die van de bekendmaking in werking treedt. De bekendmaking van het besluit geschiedt in het Waterschapsblad. Het db-besluit is van kracht tot het moment waarop de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen in werking treedt.

Artikel 3 Citeertitel

Artikel 3 bevat de citeertitel van het db- besluit.